Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak

De Minister van Justitie en Veiligheid

Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
27 januari 2020

Contactpersoon

Uw kenmerk

Onderwerp
Wijziging Wegenverkeerswet 1994 (Wet aanscherping maatregelen rijden onder invloed)

Geachte heer ,

De Wetenschappelijke Commissie (WeCo) van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) heeft in november uw verzoek tot advisering ontvangen inzake het hierboven genoemde wetsvoorstel. Wij kregen van u enig uitstel bij onze advisering, waarvoor wij u danken. Bijgaand treft u ons advies.

1. Doelstelling wetsontwerp

Het wetsvoorstel wijzigt de strafrechtelijke en bestuursrechtelijke reacties op bepaalde vormen van rijden onder invloed[1] van alcohol. De WeCo acht rijden onder invloed een gevaarzettend delict, dat zeker in ernstiger verschijningsvormen krachtig moet kunnen worden bestreden. In dit advies gaat de WeCo in op de vragen of de nu voorgestelde aanvulling nodig is, en of deze uitwerking bij zal dragen aan een adequate, evenwichtige, aanpak van dit delict.
In dit advies zal de WeCo als eerste stil staan bij het algemene kader waarbinnen dit wetsvoorstel moet worden geplaatst. In dat kader zal een viertal algemene punten aan de orde komen. Daarna staat de WeCo stil bij de hoofdlijnen van het wetsontwerp en zal tevens nader inhoudelijk worden ingegaan op de thans voorgestelde wijzigingen.

[1] En het daarmee samenhangende weigeren medewerking te verlenen aan adem- en/of bloedonderzoek naar alcohol- en/of drugsgebruik.

New Babylon • Anna van Buerenplein 40, 2595 DA Den Haag • Postbus 30315, 2500 GH Den Haag
Telefoon: +31 88 3611300 • info@nvvr.org • www.nvvr.org

2. Algemeen kader

De laatste jaren heeft de politiek het voortouw genomen in een aantal, elkaar aanvullende en (qua effect) versterkende reacties op, kort gezegd, rijden onder invloed van alcohol en/of drugs. Aan deze reeks, deels al ingevoerde, wetsontwerpen wordt nu een volgend hoofdstuk toegevoegd.
De huidige aanvulling lijkt voornamelijk te zijn ingegeven door de gedachte dat een (nog) verdere verstrenging/aanscherping/verzwaring van – kort gezegd – de aanpak van rijden onder invloed tot gevolg heeft dat deze categorie verkeersmisdrijven minder vaak zal worden begaan. Dit betreft echter een aanname die niet wordt onderbouwd door enige vorm van (wetenschappelijk) onderzoek. Eerder uitgebreid wetenschappelijk onderzoek[2] wijst op nut van een bredere aanpak, maar ook op het belang van vormen van bestraffing/sanctionering die rechtstreeks aangrijpen op het delict. In gewoon Nederlands: bijvoorbeeld (in de strafrechtelijke aanpak) een ontzegging van de rijbevoegdheid en/of (in het bestuursrecht) oplegging aan houders van een rijbewijs van gerichte cursusverplichtingen zoals EMA of EMA-light. Dat belangrijke aspect wordt in de memorie van toelichting (mvt) slechts eenmaal kort genoemd, maar verder niet betrokken bij de keuzes in de aanpak van rijden onder invloed. De WeCo acht dit een gemiste kans, en stelt de minister voor in de mvt duidelijk vast te leggen dat goede en voortdurende voorlichting deel uitmaakt van de aanpak van rijden onder invloed. Voorkomen is immers beter en effectiever dan (vooral) bestraffen.
In het huidig wetsontwerp lijkt, zoals gezegd, te worden gekozen voor een (eenzijdige) verdere verstrenging van de punitieve[3] aanpak. Dat er een reëel handhavings- of sanctioneringstekort zou zijn, is echter niet aangevoerd of anderszins gebleken. De mvt geeft hieromtrent in elk geval geen enkel inzicht. Ook in de dagelijkse praktijk van de strafrechters en officieren van justitie bestaat, voor zover de WeCo kan overzien, niet het gevoel dat een verdere verstrenging nodig is om te kunnen komen tot een verantwoorde aanpak van rijden onder invloed. Bij de politiek leeft die gedachte kennelijk wel, maar onduidelijk is waarop dit uitgangspunt is gebaseerd. De mvt ware op dit punt aan te vullen.
Uit de mvt[4] leidt de WeCo af dat de minister er blijkbaar van uitgaat dat ook aan recidiverende verdachten uitsluitend taakstraffen en/of boetes worden opgelegd, al dan niet aangevuld met een ontzegging van de bevoegdheid om motorvoertuigen te besturen. Die veronderstelling is onjuist. Juist bij herhaalde (forse) overtreding van art. 8 en/of art. 163 van de Wegenverkeerswet (WVW) (weigering van adem- of bloedalcohol-analyse) volgt niet zelden (ook) de oplegging van een gevangenisstraf van een of meer weken[5]. Oplegging van

---

[2] SWOV-rapport *Geneesmiddelen en drugs in het verkeer* van S. Houwing en M.P. Hagenzieker, Leidschendam 2013. Zie met name p. 4-5, waar tevens een (opvallend) onderscheid wordt gemaakt tussen de mate van gevaarzetting door verschillende soorten drugs en/of combinatiegebruik ervan, al dan niet naast alcoholgebruik. De handhaving wordt nader uitgewerkt op p. 26 van het rapport, waarbij nadrukkelijk wordt uiteengezet hoe effectief kan worden gehandhaafd. De WeCo verwijst daarbij met name naar de laatste alinea van p. 26. "Een ander mechanisme van de effecten van generale preventie (naast afschrikking) is de verandering van de sociale en morele normale gevolg van wetgeving. Bij de effecten van specifieke preventie gaat het erom dat het verbeterde gedrag wordt bestendigd, zodat overtreders ervan worden weerhouden om terug te vallen in hun oude gedrag. *Dit verbeterde gedrag wordt veroorzaakt door een verandering van kennis, attituden en vaardigheden en niet alleen door de angst voor bestraffing.*" (cursivering WeCo)
[3] Waarbij zowel strafrechtelijke sancties als bestuursrechtelijke maatregelen als zodanig uitpakken, zie hierna.
[4] Zie mvt p. 2 paragraaf 3.1., eerste alinea.
[5] Al zal het bij een eerste maal meestal een voorwaardelijke gevangenisstraf zijn. Idee achter oplegging in een voorwaardelijke vorm is de normbevestigende en afschrikwekkende werking die, naar verwachting van strafrechters en

een gevangenisstraf (per feit) van een maand of meer is bij deze delicten echter een (grote) zeldzaamheid. Ook dit lijkt een aanwijzing dat het tot 31 december 2019 bestaande strafmaximum niet heeft gekneld[6] bij concrete afdoeningen van deze categorie zaken, zelfs niet in hun meest ernstige verschijningsvorm(en)[7]. Per 1 januari 2020 is in weerwil van deze vaststelling het strafmaximum van onder andere art. 8 WVW al aangepast. Op hetzelfde moment zijn de richtlijnen voor straftoemeting van het OM verder aangepast aan de wetswijzigingen van die datum. De mvt ware op dit punt aan te passen.
Een laatste, maar zeker niet het minst belangrijke (algemene) punt is de (bewuste) verdere intensivering van de samenloop van strafrechtelijke sancties en bestuursrechtelijke maatregelen, zowel *vooraf*, *tijdens* en *na* een strafrechtelijke afdoening van een (verdenking van) rijden onder invloed. De WeCo wil de minister er nadrukkelijk op wijzen dat het eindresultaat van de nu voorgestelde wetswijziging in zodanige mate gaat neerkomen op vormen van een dubbele sanctionering van dezelfde normschending, dat dit bij een verdragsrechtelijke toets door het EHRM zou kunnen leiden tot de vaststelling dat art. 6 EVRM op onderdelen is geschonden. De WeCo vraagt de minister in de mvt aanvullend in te gaan op dit punt; de enkele *afstemming* zoals geschetst in paragraaf 5.1. (op p. 7 van de mvt) is gebaseerd op de huidige samenloop van strafrechtelijke en bestuursrechtelijke reacties op rijden onder invloed, en niet op de situatie die zal ontstaan na invoering van de nu voorgestelde wijzigingen. Kernvraag daarbij zou, in de visie van de WeCo, moeten zijn of strafrechtelijke handhaving nog wel aan de orde is als er langs bestuursrechtelijke weg een ongeldigverklaring van het rijbewijs is gevolgd. In het onderhavige advies zal hierna meer gedetailleerd aandacht worden besteed aan de uitwerking van de steeds intensievere samenloop van strafrechtelijke en bestuursrechtelijke reactie(s) op rijden onder invloed[8].

3. Opmerkingen ten aanzien van de wettekst

Hoofdlijnen van het wetsontwerp
Nieuw is dat de rechter naast de bestaande sanctiemogelijkheden in (bijzondere) gevallen tevens het aangevulde art. 38v Sr. kan toepassen. Deze wetsbepaling wordt aangevuld met de gedragsaanwijzing "zich te onthouden van deelname aan het verkeer als bestuurder van een motorrijtuig". Het rijbewijs verliest door aanpassing van art. 123 WVW zijn geldigheid voor de duur van de toepassing van deze gedragsbeïnvloedende maatregel.
Artikel 9 WVW wordt eveneens aangevuld met een vergelijkbare maatregel. Opvallend is verder de wijziging en aanvulling van art. 123 WVW, waaraan twee nieuwe leden worden toegevoegd. In die aanvulling is bepaald dat een rijbewijs zijn geldigheid verliest, indien aan een verdachte (in totaal, binnen vijf jaar en met inbegrip van de nieuwe straf), een onvoorwaardelijke ontzegging[9] van de rijbevoegdheid (verder: OBM) van in totaal twee jaar (of meer) is opgelegd.
De WeCo kan uit het concept van de wettekst en/of de mvt daarop niet duidelijk afleiden of

officieren van justitie, voor de gemiddelde burger normaal gesproken uitgaat van een vrijheidsbenemende straf. Juist in deze categorie zaken volgt dan vaak tevens een taakstraf en/of een forse geldboete.

[6] Van drie maanden; het begrip "knellen" is hier in brede(re) zin bedoeld, dus niet alleen voor de rechtspraak, maar ook voor de leden van het openbaar ministerie. Zie in dit verband ook de bestaande (LOVS-)oriëntatiepunten en de (OM-) richtlijnen.

[7] Zoals zeer ernstige recidive en/of (zeer) hoge metingen/waarden ter zake van alcohol en/of drugs.

[8] Verder ook af te leiden uit de verlaging van grenswaarden voordat wordt besloten tot geschiktheidsonderzoek alcohol (mvt p. 7, paragraaf 4.5.). Zie tevens p. 3 mvt: na een ongeldigverklaring dient iemand "een jaar recidiefvrij te zijn voordat hij een rijbewijs kan aanvragen via de eigen verklaringsprocedure." Eerder rijexamen doen heeft geen zin, gelet op de betrekkelijk korte termijn die geldt voor het aanvragen van een rijbewijs na het slagen voor het rijexamen.

[9] Inclusief alsnog *in die periode* onvoorwaardelijk geworden ontzeggingen van de rijbevoegdheid. Het kan dan (ook) gaan om straffen die eerder (en buiten die periode) in voorwaardelijke zin zijn opgelegd. Een eenduidige verduidelijking is gewenst, juist om duidelijke kaders te geven aan de rechters die deze bepaling zullen gaan toepassen.

het daarbij ***ook*** gaat om een (nog) eerder opgelegde voorwaardelijke OBM waarvan binnen de in de wet bedoelde periode van vijf jaar een last tot tenuitvoerlegging is gegeven. De WeCo verzoekt de wet en de toelichting dit punt te verduidelijken, mede gelet op de ingrijpende gevolgen van toepassing van deze nieuwe wetsbepaling.

Door aanpassing van art. 123b WVW zal een rijbewijs, als is voldaan aan de in het eerste lid nader omschreven omstandigheden, van rechtswege de ***volledige*** geldigheid verliezen. In de wettekst vervolgt de tweede volzin van lid 1 van deze bepaling met "en voor de resterende duur van de geldigheid". Dit gedeelte van de bepaling lijkt in de ogen van de WeCo een overbodige toevoeging. Dit is alleen anders als de minister er mee heeft bedoeld dat de betrokkene in de tijd dat het rijbewijs nog geldig zou zijn geweest geen nieuw rijbewijs kan aanvragen. Dit is, gelet op de (maximale) geldigheidsduur van een rijbewijs (op de dag van afgifte: 10 jaar) wel een zeer draconische uitkomst. De WeCo verzoekt de minister door aanpassing van het wetsvoorstel deze onduidelijkheid op te heffen en over te gaan tot een nadere precisering van doel en strekking van deze bepaling en de beoogde verdere (door)werking ervan.
De tekst van het nieuwe art. 123b WVW handhaaft de al bestaande "recidiveregeling" in het geval een of meer soorten ***drugs*** zijn gebruikt en/of het feit betrekking heeft op de combinatie van een of meer drugs met alcohol. Dat kan, zo begrijpt de WeCo, een cumulatie opleveren van ongeldigverklaringen. Over de gevolgen hiervan laat de wet en/of de mvt zich verder niet uit. Ook op dit punt adviseert de WeCo een nadere verduidelijking in de wet en/of de mvt.
Artikel 179 WVW wordt zo aangevuld dat de rechter de ontzegging van de rijbevoegdheid dadelijk uitvoerbaar kan verklaren, als er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat een verdachte opnieuw *een misdrijf* pleegt. Gelet op de voorgestelde wettekst zou het hierbij kunnen gaan om elk ander misdrijf. Dat acht de WeCo onnodig. Om die reden stelt de WeCo voor om in de wettekst (en de mvt) nader te specificeren op ***welke*** wetsbepalingen die vrees voor recidive betrekking heeft, en waarom voor deze (nadere) afgrenzing is gekozen. De WeCo merkt daarbij op dat op dit punt wellicht kan worden volstaan met een ondubbelzinnige verwijzing naar de in art. 123b, lid 1 onder a tot en met c van de WVW genoemde wetsbepalingen.
De aanvulling van art. 179a WVW is vanuit deze gedachte een logische aanvulling, daar waar het gaat om bestraffing van delicten uit het Wetboek van Strafrecht. Echter, gelet op de ratio van deze aanvulling van de wet, zou het hier dan ook hier moeten gaan om ernstige vrees voor herhaling van een van de delicten die worden vermeld in dit wetsartikel[10] en/of van art. 123b, lid 1 onder a tot en met c van de WVW. De WeCo adviseert het wetsvoorstel en/of de memorie van toelichting op dit punt aan te passen.

4. Samenloop van strafrechtelijke sancties en bestuurlijke maatregelen

In de vorm zijn de strafrechtelijke straffen en maatregelen en de bestuursrechtelijke maatregelen gescheiden zaken. Tegelijkertijd kijkt het EHRM niet alleen naar de technische uitwerking in de nationale wet, maar ook naar hoe de (eventuele) cumulatie uitpakt. Zolang er in zekere samenhang kan worden beslist, is er ruimte voor vormen van samenloop. Met name, zo leert de rechtspraak tot nu toe, als de strafrechter de (kosten en andere gevolgen van) bestuursrechtelijke beslissingen kan meewegen in zijn uitspraak. In die zin is de WeCo

[10] Vraag is dan echter wel of alleen een ontzegging en/of een gevangenisstraf afdoende is, en niet eerder moet worden gedacht aan de maatregel van art. 37a Sr, al dan niet in voorwaardelijke vorm.

positief over de aankondiging dat de strafrechter beter en vollediger zal worden geïnformeerd over de toegepaste bestuursrechtelijke maatregelen. De huidige praktijk laat echter nog een zeer onvolkomen beeld zien, waardoor meestal – en zeker in eerste aanleg – een rechter in het duister tast naar opgelegde (of nog op te leggen) bestuursrechtelijke maatregel(en) en de daarmee gepaarde gaande kosten en tijdsverloop. De in de mvt in het vooruitzicht gestelde "uitvoerings-toets"[11] kan de WeCo niet overtuigen. Om die reden verzoekt de WeCo de minister op dit precaire punt tijdig, dus voor invoering van de wet, een passende en volledige informatievoorziening te realiseren voor de strafrechter en de officier van justitie.

De in de mvt beschreven gang van zaken komt steeds meer neer op een nagenoeg *automatisch* toepassen van (ingrijpende) bestuursrechtelijke bevoegdheden, zoals een schorsing of ongeldig verklaring van een rijbewijs. De toelichting geeft aan dat het CBR de betreffende verplichting *oplegt*[12]. Dit leidt veel meer dan tot nu toe tot een omstandigheid die behoort mee te wegen bij de strafrechtelijke afdoening van het betreffende strafbare feit. Het is de WeCo ook niet duidelijk hoe het bij wege van automatisme opleggen van maatregelen zich verhoudt tot de ook door het huidige kabinet onderschreven wens tot juist meer maatwerk in het bestuursrecht[13]. Het wetsontwerp maakt daarbij een scherp onderscheid tussen de strafrechtelijke *sanctie* en de bestuursrechtelijke *maatregelen* die daarop volgen en/of samenhangen met een melding van een strafbaar feit door de politie (zie art. 130 WVW). Om een aantal redenen wil de WeCo nader aandacht besteden aan deze samenloop. De WeCo wijst er met nadruk op dat ook deze bestuurlijke maatregelen als *sancties* worden gekwalificeerd. Weliswaar primair als herstelsancties (reparatoire) en niet als bestraffende sancties, maar zodra de sanctie (mede) het karakter krijgt van leedtoevoeging, is de grens tussen herstelsanctie en bestraffende sanctie snel overschreden, wat zou kunnen leiden tot dubbele bestraffing[14].

De bestuursrechtelijke maatregelen lopen uiteen van een (lichte) Educatieve Maatregel tot de ongeldigverklaring van het rijbewijs. Maar in alle gevallen leiden deze maatregelen tot niet onaanzienlijke kosten voor de betreffende burger. In alle gevallen brengt het CBR bovendien een bedrag in rekening ter zake "opleggingskosten". Het bedrag[15] is zodanig substantieel, dat het trekken van een geldelijke sanctie heeft gekregen.

Belangrijker zijn de gevolgen van maatregelen die raken aan de geldigheid van het rijbewijs. In die gevallen dient de betreffende burger eerst op eigen kosten een traject te doorlopen, alvorens hij weer kan beschikken over een rijbewijs. In geval van een (automatische) ongeldigverklaring zijn de gevolgen materieel gelijk aan een OBM: er mag door betrokkene immers geen motorvoertuig meer worden bestuurd. Van de overheid mag daarbij in elk geval worden verwacht dat deze betrokkene een dergelijke procedure kan doorlopen zonder nodeloze vertraging; de realiteit van de laatste jaren leert anders. De WeCo verzoekt de ministers in de mvt aan te geven op welke wijze zorg wordt gedragen voor een volwaardig functionerende procedure, waarbij geen sprake zal zijn van lange(re) wachttijden. Als meer personen deze procedures gaan doorlopen, is tijdige capaciteitsuitbreiding in elk

---

[11] Zie toelichting p. 8, helemaal bovenaan.

[12] Zie onder andere toelichting p. 3, 3e alinea.

[13] Zoals blijkt uit Kabinetsreactie "Regels en ruimte – Verkenning Maatwerk in dienstverlening en discretionaire ruimte" van 16 januari 2020; weliswaar gaat het bij sanctionerende maatregelen op zich niet om dienstverlening in de strikte zin, maar het verstrekken van rijvaardigheidsbewijzen is wel een vorm van dienstverlening en het bij wege van handhaving schorsen of intrekken ervan maakt daarom wel deel uit van deze vorm van dienstverlening. De roep om maatwerk heeft ook bij de in dit rapport besproken terreinen nadrukkelijk betrekking op maatwerk in de handhaving.

[14] De WeCo wijst op de rechtspraak van de Hoge Raad en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State omtrent het ASP.

[15] Raadpleging 11 januari 2020 site CBR: kosten van onder andere EMA (618 euro) , "lichte" EMA (232 euro), vermeerderd met opleggingskosten van 415 euro. Totale kosten van een geschiktheidsonderzoek zijn aanzienlijk hoger.

geval geboden. Dit ook mede in verband met de op pag. 7 van de mvt nader beschreven verruiming van de omstandigheden waaronder bestuurders verplicht onderworpen zullen gaan worden aan een geschiktheidsonderzoek[16].
Daarbij komt dat op basis van het wetsvoorstel het de WeCo niet geheel duidelijk is *wanneer* iemand zich weer kan kwalificeren als bestuurder door opnieuw een rijbewijs te halen nadat eerder door toepassing van de nieuwe wetsbepalingen het rijbewijs zijn geldigheid heeft verloren. De minister wordt verzocht het wetsvoorstel op dit punt te verduidelijken.[17] Pagina 9 van de mvt geeft aan dat dit het geval zou zijn nadat de "periode van rijontzegging" is voltooid.
Verder wijst de WeCo erop dat zowel de strafrechtelijke sanctie als de bestuursrechtelijke sanctie in deze gevallen steunen op dezelfde feitelijke bevindingen die worden gekwalificeerd in het licht van dezelfde materieelwettelijke bepalingen. De bestuursrechter zal, indien de betrokken bestuurder beroep instelt tegen een maatregel, dus moeten beoordelen of de bestuurder inderdaad de verweten overtreding heeft begaan, mogelijk voordat in het strafrechtelijk traject een (onherroepelijk) oordeel is gegeven. In dat geval kan gelet op de rechtspraak van het EHRM[18] spanning ontstaan met het onschuldvermoeden als de bestuursrechter zich al uitspreekt over de schuld, voordat het strafrechtelijk traject is afgerond of als de bestuursrechter moet oordelen, nadat in het strafrechtelijk traject een vrijspraak is gevolgd. De WeCo adviseert de minister om op bovengenoemde kwesties nader in te gaan.

5. Uitvoerbaarheid bij voorraad

Elke bepaling die uitvoerbaar bij voorraad kan worden toegepast, roept naar zijn aard een (executie)risico in het leven. Als in hoger beroep een vrijspraak volgt, behoort alsnog de schade te worden vergoed die is ontstaan als gevolg van deze wijze van tenuitvoerlegging. Een schadevergoeding behoort in de visie van de WeCo ook te volgen in het geval in hoger beroep geen of een kortere OBM wordt opgelegd dan al bij voorraad is ten uitvoer gelegd. Beide vormen van schadevergoeding ontbreken nu in het wetsontwerp. De WeCo stelt voor om art. 164 lid 9 WVW in deze beide gevallen van overeenkomstige toepassing te verklaren. Daarbij wil de WeCo niet onvermeld laten dat ook de (vermogens)schade die een rechtstreeks gevolg is van een ontzegging, sterk kan oplopen, bij voorbeeld als iemand als werknemer zijn werkzaamheden niet langer kon uitvoeren en als gevolg daarvan is ontslagen. Ook voor een zelfstandig ondernemer kan een ontzegging leiden tot (zeer) aanzienlijke bedrijfsschade. Aangezien ook deze schade het gevolg is van een vernietigde rechtelijke uitspraak, komt het de WeCo voor dat deze in beginsel volledig behoort te worden vergoed. De WeCo adviseert de minister om in de mvt op dit executierisico in te gaan en daarbij aan gegeven welke financiële voorzieningen ter dekking daarvan worden getroffen.

6. Inleveren rijbewijs (artikel II, nieuw lid 6 bij art. 38v Sr.)

---

[16] De toelichting spreekt van ruim 1800 extra onderzoeken. De WeCo vraagt zich af of dit aantal niet te bescheiden is ingeschat, gelet op de in paragraaf 4.5. (p. 7 toelichting) geschetste toepassingskaders. De WeCo vraagt zich daarbij tevens af of de geschetste resultaten gezien kunnen worden als een bewijs voor de (kennelijke) selectiviteit van de test, of dat het (mede) een gevolg is van (zeer) strenge kaders die bij het geschiktheidsonderzoek gelden.
[17] Toelichting p. 4 (bovenaan) en p. 6 2e alinea zijn nauwelijks verhelderend, maar vermelden slechts dat de bestuurder zijn rijbewijs "enkel kan terugkrijgen door aan te tonen dat hij rijvaardig en geschikt is". Zie ook noot 8.
[18] Zie EHRM 27 september 2011 in de zaak Hrdalo tegen Kroatië, nr. 23272/07 en 23 oktober 2014 in de zaak Tadeu Melo tegen Portugal, ECLI:CE:ECHR:2014:1023JUD002778510

De rol van het openbaar ministerie bij de executie van straffen en maatregelen is door de wet USB verregaand teruggedrongen. Opvallend is dan dat in geval van toepassing van art. 38v Sr. de betrokkene zijn rijbewijs moet inleveren "bij het openbaar ministerie". Welk parket wordt hiermee bedoeld? Ligt het niet meer voor de hand dat iemand zijn rijbewijs inlevert bij de politie of, wellicht logischer, bij het CBR of de gemeente die het rijbewijs heeft afgegeven? De WeCo verzoekt de minister dit praktische punt in het wetsvoorstel helder te regelen, mede gelet op de gevolgen van het niet tijdig inleveren van het rijbewijs: verlenging van rechtswege van de looptijd, naar analogie van art. 180 lid 5 WVW.

7. Toepassing van art. 38v bij "notoire overtreders"

Aanpassing van art. 38v ziet, zo blijkt, op "notoire overtreders" van – zo lijkt het – art. 9 WVW in zijn diverse varianten. Over wanneer een overtreder echter aangemerkt kan worden als een "notoir" wetsovertreder, vermeldt de wet of toelichting niet meer dan dat het gaat om iemand "die in een periode van *enkele* jaren *meerdere* keren is veroordeeld voor deelnemen aan het verkeer zonder geldig rijbewijs of tijdens de tenuitvoerlegging van een OBM". De WeCo nodigt de minister uit om in het wetsvoorstel en/of de mvt duidelijker aan te geven hoeveel overtredingen binnen welke periode behoren te leiden tot deze aanzienlijk verscherpte aanpak van recidive. Ook verdient het daarbij aanbeveling om meer exact aan te duiden wat wordt bedoeld met het wat cryptische "primair bedoeld" op pagina 5 de eerste alinea, vierde regel van onder, aangezien het hier gaat om een ingrijpende bevoegdheid[19] die kan leiden tot (aanvullende) vrijheidsbeneming.

8. Overige opmerkinge

De WeCo heeft een aantal tekstuele aanpassingen voorgesteld. Omwille van de leesbaarheid zijn deze opgenomen in een bijlage.

De Wetenschappelijke Commissie van de NVvR,

[19] De toelichting spreekt in die regel ook zelf over "een zware sanctie".

Bijlage

Taalkundige opmerkingen toelichting

p. 5 regel 3. Hoewel "wier" taalkundig correct is, zal het voor de meeste mensen geen begrijpelijk woordbeeld opleveren. Voorstel is dit woord te vervangen door "van wie het".
p. 8 in het Artikelsgewijs deel, onderdelen A, B en C, regel 1. "allen" moet zijn: alle.
p. 9 regel 4. Het gebruik van "wiens" is taalkundig onjuist, want het heeft betrekking op een voorwerp (rijbewijs). Voorstel is "wiens" te vervangen door "waarvan de".
p. 10 "De duur van de maatregel duurt voort" is geen fraai Nederlands. Wellicht beter te vervangen door: "De maatregel loopt niet"